

4. Murat

11 Yaşında Tahta Çıkıp 2 Kardeşini İdam Ettiren, Çılgın Hayat Hikayesiyle Padişah 4. Murat

Sözlük yazarı "sifsi", 28 yıllık yaşamına 32 tane çocuk, sayısız şiir, bolca eş sigdırarak vefat eden ilginç bir yaşamı ele almış. Alkol yasaklarından sanatçı kişiliğine kadar çok yönlülüğüyle 4. Murat'ın hayatına bakıyoruz.

4. murat, osmanlı padişahları içinde en ilginç olanlardan biridir. on bir yaşında 1623 yılında tahta çıkar. on yedi yıl saltanatta kalır ve yirmi sekiz yaşında ölür.

on bir yaşından yirmi sekiz yaşına kadar altı vezir-i azam idam ettirir. osmanlı padişahları içinde vezir-i azam öldürtme şampiyonluğu kendisindedir. bunlar; mere hüseyin paşa, ıspartalı kemankeş kara ali paşa, hadım mehmet paşa, boşnak hüsrev paşa, topal recep paşa ve tabaniyassı mehmet paşa...

tahta çıktığında ilk önce kardeşlerine dokunmamış ancak revan seferi sırasında beyazıt ile süleyman ve bağdat seferi sırasında da kardeşi kasım'ı boğdurtmuştur. geriye sadece ibrahim kalmıştır. bu ibrahim de dördüncü murat öldükten sonra tahta geçen ve deli ibrahim olarak anılan padişaktır.

Deli İbrahim

dördüncü murat sayısız kadına sahip olmakla birlikte eşi olarak anılanların başlıcaları şunlardır:

kösem sultan hediyesi şemsperi haseki, gürcü asıllı ve asilzade maçutadze ailesinden saraya hediye edilen huriçehre haseki, eşleri arasında en güçlü olup evlendiğinde doğrudan haseki sultan ünvanını alan, arnavut, asilzade ve jonima ailesinden hasan bey'in kızı ayşe haseki sultan, kösem'in yetiştirdiği boşnak, abdullah kızı sanevber haseki, gürcü olup dadiani hanedanından ve mingrelya hükümdarı II. Levanti dadiani'nin kızı şemsişah haseki, çerkes kabardey hükümdarı aleguko şogenukov'un kızı ayşe mahziba haseki ve IV. Murad'ın ikinci hasekisi olup 3 sultan ile 1 şehzade annesi esma haseki sultan'dır.

evliya çelebi, yirmi sekiz yaşında ölen dördüncü murat'ın 32 çocuğu olduğunu yazar. bilinenler ise şunlardır:

şehzade süleyman, şehzade ahmet, şehzade mehmet, şehzade alaaddin, safiye sultan, gevherhan sultan, ismihan kaya sultan, rukiye sultan, bedia sultan (ayşe bedia sultan), hafsa.

şair padişahlardandır. (bkz: [#56722512](#)). arapça ve farsça bilen padişah "muradi" mahlası kullanarak hem divan hem de aşık tarzında şiirler yazmıştır.

4. Murat

istanbul'da emirgan semti vardır. bu semt dördüncü murat'ın revan seferi sırasında kendisine sığınan ve kaleyi savaşmadan teslim eden revan'ın iranlı valisi adına kurulmuş bir yerdir. revan valisi tahmasb sultana sığınır ve sünniliğe geçer. adı da yusuf olarak değiştirilir. kendisi gibi oğlancı olan yusuf'tan çok hoşlanan sultan, ikramiye olarak onu önce halep'e vali gönderir, fakat dayanamaz, 2-3 ay sonra da istanbul'a getirtir. emirgan tarafı kendisine verilir. bundan sonra da orası "emirgun" olarak anılır.

nedir bu emirgun?

emir, bildiğimiz "emir", yani "amir" demektir. "kûn", farsça "göt" demektir. (bu kelime kürtçe'de de "qun" dur). yani, istanbul halkı yusuf'u, "padişaha oğlan (göt) temininden sorumlu amir" olarak adlandırıp bu ismi takmıştır. çünkü istanbul'a geldiğinde zevk ve sefa âlemlerinde profesyonel olan yusuf, hemen kolları sıvar, padişaha hayal etmediği

zevk ve sefa geceleri düzenleme işini ele alır. “emir-i kûn” da dillerde dolaşa dolaşa zaman içinde “emirguna” ve nihayet (günümüze kadar gelen) “emirgan” olarak telaffuz edilmeye başlanır. (bkz: <http://www.urfahaber.net/...cu-murat-emirgan-776.html>)

dördüncü murat içki yasağı ve kendisinin çok içki içmesiyle de pek namlıdır. ölüm nedeni üzerine iki ayrı iddia vardır. batılı kaynaklar sirozdan, osmanlı kaynakları ise damla hastalığından öldüğünü iddia eder.

```
[status draft]
[nogallery]
[geotag on]
[publicize off|twitter|facebook]
[category araştırma]
[tags TARİH, Kardeş, İdam, Çılgın, Hayat, Hikaye, Padişah, 4. Murat]
```